

EOC
EUROASIAN
ONLINE
CONFERENCES

ENGLAND CONFERENCE

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND
EDUCATION**

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

doi digital object
identifier

eoconf.com - from 2024

INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION: a collection scientific works of the International scientific conference – London, England, 2025. Issue 4

Languages of publication: Uzbek, English, Russian, German, Italian, Spanish

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference «**INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION**». Which took place in London , 2025.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

BOLALAR UCHUN IJODIY TOPSHIRIQLAR (CREATIVE TASKS FOR CHILDREN)

Shodmonova Adiba Mustafo qizi

Termiz davlat pedagogika instituti maktabgacha va boshlang'ich ta'limda
xorijiy til(ingliz tili) 4-kurs 401-guruh talabasi

Annotatsiya. Ushbu tezisda bolalar uchun ijodiy topshiriqlarning o'rni, ularning shaxsiy rivojlanishiga, tafakkur va nutq faolligiga ta'siri yoritilgan. Tadqiqotda ijodkorlikni rivojlantirishning nazariy asoslari, pedagogik yondashuvlar hamda o'quv jarayonida kreativ metodlardan foydalanishning samarali yo'llari tahlil qilinadi. Shuningdek, amaliy misollar asosida bolalarning qiziqishini oshirish, mustaqil fikrlashini rag'batlantirish va kommunikativ ko'nikmalarini rivojlantirish yo'nalishlari ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: ijodiy topshiriq, bola tafakkuri, kreativlik, o'yinli o'qitish, metodika, motivatsiya, tanqidiy fikrlash.

Kirish. Bugungi kunda ta'lim tizimining asosiy maqsadi faqat bilim berish emas, balki mustaqil, ijodkor, tashabbuskor va yangilikka ochiq shaxsni tarbiyalashdan iborat. Shu nuqtayi nazardan, ta'lim jarayonida ijodiy topshiriqlar (creative tasks) muhim o'rin egallaydi. Ijodiy topshiriqlar bolalarning fikrlash jarayonini faollashtiradi, ularni o'z g'oyalarini erkin ifoda etishga undaydi va o'z-o'zini anglashga yordam beradi.

Ta'limdagi zamonaviy yondashuvlar shuni ko'rsatadiki, bola o'zi faol ishtirok etgan, o'ylagan va yaratgan vaziyatlarga chinakam o'quv samaradorligini ta'minlaydi. Shuning uchun o'qituvchilar ijodiy topshiriqlarni dars jarayonining ajralmas qismi sifatida tashkil etishlari zarur.

1. Ijodiy topshiriqlarning nazariy asoslari Ijodkorlik inson tafakkurining eng yuksak shakli hisoblanadi. Psixologik nuqtayi nazardan, ijodiy faoliyat bola tafakkurining rivojlanishida markaziy rol o'ynaydi. L.S. Vygotskiy va J. Gilford tadqiqotlariga ko'ra, ijodkorlik — bu muammoli vaziyatda noodatiy, original yechim topish qobiliyatidir. Pedagogik nuqtayi nazardan, ijodiy topshiriqlar o'quvchilarning individual qobiliyatlarini ochish, mustaqil fikrlashni shakllantirish va motivatsiyani oshirishga xizmat qiladi. Bunday topshiriqlar o'quvchiga nafaqat to'g'ri javob topishni, balki o'z fikrini asoslashni, yangi g'oya yaratishni ham o'rgatadi.

2. Amaliyotda ijodiy topshiriqlarning qo'llanilishi

Ijodiy topshiriqlar turli fanlarda, ayniqsa, til o'rganish, tasviriyl san'at, matematika va tabiatshunoslik darslarida keng qo'llaniladi. Quyida ba'zi amaliy shakllar keltiriladi: "What if" topshiriqlari: "Agar hayvonlar gapira olganida nima bo'lardi?" kabi savollar bolalarning tasavvurini rivojlantiradi. Rol o'yinlari: bolalar o'zlarini muallif, rassom yoki ixtirochi sifatida tasavvur qilib, ijodiy rollarni ijro etadilar. Kreativ yozuv mashqlari:

bolalar ertak yoki hikoya davom ettirishadi, bu esa ularning nutq boyligini oshiradi. Muammoli topshiriqlar: berilgan vaziyatda eng maqbul yechimni topish orqali tanqidiy fikrlash shakllanadi. Guruhli loyiha ishlari: hamkorlikda bajariladigan topshiriqlar ijtimoiy faollikni oshiradi. Bu kabi topshiriqlar bola shaxsini har tomonlama rivojlantiradi: emotsional, intellektual va ijtimoiy jihatdan.

3. Psixologik-pedagogik yondashuvlar. Ijodiy topshiriqlarning samaradorligi, avvalo, o'qituvchining yondashuviga bog'liq. Pedagog bolalarning yosh xususiyatlarini, qiziqishlarini va tayyorgarlik darajasini hisobga olishi lozim. Shu bilan birga, qulay psixologik muhit yaratish, har bir bolaning fikrini qadrlash ham muhim. O'yin asosidagi topshiriqlar, baholashning ijobiy shakllari (maqto'v, rag'bat, "sмайlik baholash") bolalarda o'qishga ijobiy munosabatni mustahkamlaydi. Bunda o'qituvchi rahbar emas, balki sherik ro'lda ishtirok etadi.

4. Ijodiy topshiriqlar orqali kompetensiyalarni rivojlantirish
Kreativ faoliyat orqali quyidagi kompetensiyalar shakllanadi:

Kommunikativ kompetensiya: fikrni to'liq va aniq ifodalash;

Ijodiy kompetensiya: yangi g'oyalar yaratish; Tanqidiy fikrlash kompetensiyasi: turli yechimlarni solishtirish va baholash; Hamkorlik kompetensiyasi: guruhda ishlash, fikr almashish;

O'zini-o'zi rivojlantirish kompetensiyasi: o'z ustida ishlash, yangi yo'nalishlarni izlash.

5. Natijalar va tavsiyalar

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, dars jarayonida ijodiy topshiriqlardan muntazam foydalanish bolalarda: mustaqil fikrlash, ijobiy o'qish motivatsiyasi, nutq va tasavvur boyligi, o'z fikrini himoya qila olish, hamkorlikda ishlash qobiliyatlarini sezilarli darajada rivojlantiradi.

O'qituvchilarga quyidagi tavsiyalar beriladi:

1. Har bir darsda kamida bitta ijodiy topshiriqdan foydalanish;

2. Bolalarning yosh xususiyatlariga mos topshiriqlar tanlash;

3. Rag'batlantirishning ijobiy shakllarini qo'llash;

4. Ijodiy natijalarni darsdan tashqari faoliyat bilan bog'lash;

5. Natijalarni og'zaki va vizual shaklda baholash.

Xulosa qilib aytganda, ijodiy topshiriqlar bolalarning tafakkuri, tasavvuri va nutqini rivojlantirishda muhim vositadir. Ular o'quvchini faollikka, mustaqil fikrlashga, o'z g'oyasini erkin ifoda etishga o'rgatadi. Shu boisdan har bir pedagog kreativ metodlarni o'z faoliyatiga singdirishi zarur. Bu nafaqat o'qish jarayonini samaraliroq qiladi, balki bolalarda ijodiy fikrlovchi, yangilikka ochiq shaxs sifatida shakllanishiga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Vygotsky L.S. Imagination and Creativity in Childhood. Cambridge University Press, 2004.

2. Guilford J.P. The Nature of Human Intelligence. McGraw-Hill, 1967.
3. Torrance E.P. Creativity: What Research Says to the Teacher. National Education Association, 1974.
4. Craft A. Creativity in Education: Voices of Experience. Routledge, 2001.
5. Runco M.A. Creativity: Theories and Themes. Academic Press, 2014.
6. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. 2020.
7. Azizxo'jayeva N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. Toshkent, 2010.
8. Zunnunov A., Bola psixologiyasi. Toshkent, 2019.
9. Davlatov A. Innovatsion pedagogika asoslari. Toshkent, 2021.
10. Begimqulova G. Ijodiy fikrlashni rivojlantirish metodikasi. Toshkent, 2022.

